

мотиви“ на Екатерина Ненчева („До смърт измъчвано сърце!... / Ще трябва из гърди си най-подир / Да те изтръгна със ръце?“), сп. „Мисъл“, XV, 1905, кн. 4 и („Сърце си страдно из гърдите / Аз измъкнах...“) – Ц. Церковски, „Песни“, публикувани в същата годишнина на „Мисъл“, кн. 3.

48. Творбата на Яворов успешно контаминира знаци от творчеството на двама актуални в периода автори – Пишибишевски (вж. М. Николов. Цит. съч., с. 55-56) и М. Горки (визията *животворно, изтръгнато из гърдите сърце*). Недопустимо изглежда допускането на Горкиево влияние върху *декадента* Яворов, но през 1904 г. поетът публикува възторжена рецензия за превода на съчиненията му у нас, поради което сме склонни да допуснем, че визията е на Горки, а концепцията – на Пишибишевски и на Метерлинк.

49. Позоваваме се на твърде характерен отрязък от Яворово писмо до Д. Габе (21 юни 1905 г.): „те проявиха просто гениални способности в парафразата на чуждото... Парафразьори в съдържанието – а няма да сгреша за болшинството случаи, ако заменя думата „съдържание“ пряко с думата „мотиви“ – те не се оказаха кадърни за самостоятелна работа и в отношение на формата.“ Цит. по П. К. Яворов. Събрани съчинения. С., 1979, Т. V, с. 134.

50. Отново припомняме факта на присъединяване на „Вечните води“ през 1910 г. към цикъла „Шепот насаме“, което усилва близостта между „Шепот насаме“ III и „Нирвана“.

51. Според Г. Башлар думата *душа* може да бъде произнесена така убедително, че да породи цяла стихотворна творба. Вж. Г. Башлар. Поетика на пространството. С., 1989, с.19.

52. За емблематизирането на авторовите облици и творчества вж. Ал. Кьосев. Антиутопия за българския читател. – В: Общуване с текста. С., 1992, с. 157.

53. П. Велчев обръща внимание на това, че тази констатация на лирическият Аз перифразира Ботеовото „сърце зло в злоба обвито“. Вж. П. Велчев. Цит. съч., с. 135.

54. В спомените си Яворов я именува „Затворник“ (вж. М. Арнаудов. Цит. съч., с. 90).

55. Дефиницията, която даваме на *нирвана*, изглежда бук-